

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Šifte tsadiqim

Lerner, Pinḥas <mi-Dinovits>

<ץיבונידמ> סחניפ

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 5681 [1920 oder 1921]

האר

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9418

הוא והענין שבחיותו ובשלא ינאלה המעורפות שניהם אז
 לך רשעתינו לבד לא יקחה הארץ אותנו לזה צא ואמר
 האומר בלדקתי וגו' וברשעת הגוים וגו' היינו שלריך
 למעורפות שניהם כי אם ברשעת הגוים האלה וגו' היינו
 לך רשעתינו לבד הקיחה הארץ אותם ונעמתי זכור אל
 כחם וכל נולתי ה' שלא יקח הארץ אחסם ואלך רשעתינו
 בך כאשר קחה את הגוי אשר נלפניכם ואלך רשעתינו
 בך אל כל כששונעו אל ונלתי ד' אז עוז הארץ האכלו
 ותדנקו בדי חלקים חיים :

וצה תלוי צידכם הצרכה וגו' כי לדיק מוסל וגו' גם כי
 כנוכח דאיטון לחתא וכי אם צנסינו דלכפין כו' כמיש
 צוסיק פי' תלוי וגו' ואמר חת הצרכה יחא אשר תשונעו
 פי' צענה שהצטו הנולתי אז תרבישו ותשונעו ותצחיתו
 צהרגם רב שיש בכל נולתי ונלתי צחית ד' חלתי כי בכל
 נולתי ככלל צו חיות וקיום כל העולמות צקוד עושה אז
 כשנלתי עכ"ל הקדוש :

ענתה

וה' ד' חלתיך שאל ונענך כי אם ליראה וגו'
 והרצו הלדיק וכי **מברדיטשוב** ז"ל כי
 יקח חפלו ושיעשוע של הקצ"ה צדס להיות עניו ונאוד
 צחיתו ונדיבתי ונה כאוורו ואחתי ונה וגו' אונס לא
 כל דבר טוב הודעה זו כי צדרכי ד' טוב לאחת ונדח
 הצבחות והחרונומות כאוורו ויגבה לבו צדרכי ד' וצדך
 לל אורו ז"ל ה' ערום ביראה וז"ל ועתה ישראל ונה ד' שאל
 ונענך פי' הקצ"ה שאל ונענך להיווך צחיתו ונה וגו'
 ונור כי אם צה טוב נדח החרונומות היינו ליראה את וגו'
 ונה שאלו ז"ל ת"ח ונור לו שמיני טכסויית גלולת כי ים
 להאדם להיות שעשוע ותענוג ונוה שידוע שהקצ"ה יש
 תעטוב וטעשוע צעזרתו ונלך גדול ונורא יש לו חפץ
 וצדרכי וזו כטיס לו תעטוב ונה גורם לעצוד ד' צ"ה
 צנוחה וצטוב לבד וכשעוד ד' צנוחה וצטוב לבד גורם
 כל פעם תעטוב יחר צעולס התעטוב הנקרא ונה השוויית
 כל פעם שגורם תעטוב והחרונומות צודה השוויית עולם
 ציית והחירות ונשפיע צה טפע ותעטוב על עלונו שהוא
 גליל צנת וכלצט עלונו צודה השוויית עולם התעטוב
 מולא כעון קופו צחלתו ותחלתו צקופו ונעשה אחרות
 החרונומות וצחיתו רלוא וקוב הנקרא שמיני טכסויית
 ונה היתר לתלמוד חכס לקיים ויגבה לבו צדרכי ד'
 עכ"ל :

ראה

ראה חכני טחן לפניכם חוס צרכה וקללה את
 הצרכה אשר תשונעו וגו' צסם הרצ הלדיק
משיפישוהו ז"ל פי' חכני טחן לפניכם חוס
 עולם הספל הזה צרכה וקללה פי' הכל ונעורר טוב ורע
 חת הצרכה בצדד להיות לח ומולחלח לא יחא רק
 חת אשר תשונעו אל ונלתי ד' וגו' עד כאן לשוני
 הקדוש :

בשם

הרצ הלדיק וכי ר' **ברוך** ז"ל שונעתי
 צחיתו הכחוצ ראה חכני טחן וגו' כלוור חכני
 חת עלמי חני טחן צידכם ע"ד חלח כפטי כחצית יחצית

והרב הלדיק וכי ר' **צבי מענדיל** כ"י ציאר
 כי כ"ז שאין אדם נחשורר לחסוד : הקצ"ה
 אללו צחיתו וחכני הקחר חקחור וכציוול חחכק"ח צכמה
 לצוין ושס הו"ה צ"ה צקוד הסקחר חונס צהשעורו
 לחסודת אז חגלה לו צחיתו חכני ונחזו ראה חכני טחן
 לפניכם פי' שיראה לחפס אחר צחיתו חכני אז יכול להצין
 צקוד חחילוק צצין צרכה וקללה שהצרכה הוא וסיה אם
 תשונעו וגו' ותקללה הוא וסיה אם לא תשונעו וגו' וקודס
 ציאו לצחיתו זו חינו וצחיתו צין טוב לרע והכל לפניו כמישור
 ע"כ יראה האדם לעורר צחצוה וזו חגלה לו צחיתו חכני
 עכ"ל הקדוש :

ראה

חכני טחן לפניכם וגו' כי הכלל שנוחצו להיות
 שוית ה' לכ גדי חנוי בכל אדם וכדיצני הקדונוכי
 ז"ל קינחל שוית השס הו"ה נד פניו או צנון אודס או
 צנון שחורוהלוחי יחא צה הצחיתו כי עוד יש צבזה וסיינו
 להיות צחיתו גר כלוור לילך ועולם לעולם חויד וזה צחיתו
 גר בכל עולם כי דעחו לילך עוד לגבזה ונוני ח"ח כעיס
 ונידות ישראל גר חכני בלחן וכוונתי להשיג ונקוד הנולתי
 וקוד טענוי חורה לכן אל חקחר ונוני ומלחיד כי הצח לעקר
 פוחחין לו כענין החלוצר צוסיק ונשפיעים צצחל שפתחה לו
 ונעט וחיכף כחחרה ונוני וז"ל צרצ שוואל צר שלתי (צצח
 צחיל פי"ח) טקפק תלמודיה והוכיחו רב כי שלתי טעריקון
 שוית ד' לבדי חויד וז"ל הכחוצ ראה חכני היינו חזוהרת
 לחון וחורה ראה בכל דרכיך להיות לפניכם חכני כי חכני
 הוא שס הו"ה צ"ה וצ"ש חחו עלס הצרכה כשתהיה
 צחיתו חכני חויד לפניכם וזו ודחי תשונעו אל ונלתי ד'
 חלתי השנה שנועיות וכצויות :

עשר

תעטר את כל הצוחת זרעך וגו' חנורו
 רצותיו ז"ל עשר תעטר עשר בעציל
 שהתעטר וכי גם חנורו ז"ל הרולה להעשיר ילפין וכי
 הכה צין חיצה עשר שפירשו ונעטר לחיצה
 עשר שפירשו עשירות חין צייתס כ"ח חדל
 נקודה זה צשיין טעאלית וזה צשיין יונית וז"ל עשר
 צציל שחחעטר פי' אם השואל שחעטה שייך טעאלית
 וחחן ונעטר אז וחייתנה חעטה חני שייך ינכית וסיה
 לך עושר ונעוץ חרבה וחלתי חיה הצעל חצית והקצ"ה
 כסן

כסן ועד"ז הכונס הרולה להעשיר ילפין כלומר יעשה
שנחליה ליתן מעשר :

אפס

כי לא יהיה צד חציון וכי חציון ז"ל
(חגיגה פ"ח) לא נאלץ הקצ"ה כלי מחזיק
עוצה לישראל חלף עכיות וחציון ז"ל צוה"ק פ' ויקהל
ופ' וירא ונאן דרחיס ליה רחונא מעדר ליה וסכנא
ויליד אי רחיס ליה יצדך לו בעלמו בהכלי מחזיק
עוצה . הרשקונים ז"ל פירשו חציון חפס לא והיס
צד חציון וחציון כי לא יחדל חציון ונקרצ הארץ
כי האדם שחכו ד' צציה ונצין סהכל זה בהשגחה
ואיך שהציון לו הס"י עני הגון לעוצתו כי יתח' ונה
שצעה"צ עישה עם העני . העני עישה עמו כאוורס
ז"ל בפסקי האיש אשר עשיתי עמו היום צועז וגו' הנה זה
האיש החכם ונקרצ את העני צטח' ידים חונס איש
הסכל ונרחיקו וקפו טיבא בעלמו למדה זו כאוורס
ז"ל (שבת פ' שואל) הקדס ותן ריפתח וכי כי חציון
צבלל הדבר הזה בגבלל סוף שחזור בעולם וז"ל לא
יהי צד חציון חציון סוף תהיה חתה חציון כאוורס
ז"ל וצוה צמחיה הלדקה ע"ד ונלה מונון חסר כי
העניים הס'צצים וכי לא היה ציד ד' להצוון להם
פרנקסם צציתם חלף הכל כדי לזכות צני האדם וחציון
ז"ל (סוכה ו"ט) חציון ר' חלעזר כל העושה לדקה
ונשפט כאילו נולדו לעולם כולו חסד שנחזור חציון
לדקה ונשפט חסד ד' ונלחה הארץ וסנא חציון כל
הצא לקפון קופץ (רש"י ז"ל כל הצא לקפון ולעשות
לדקה וחמד קופץ ונשפיקין צידו וננולחין לו חכמים
והוגנים לכך עכ"ל) ח"ל ונה יקר חסדך אלהים יחיל
אפילו ירא שמים כן ח"ל וחמד ד' ונעולם ועד עולם
על יריחו ע"כ ודצריהם ז"ל (צצא קנאח פ"ח) דרס
רצח נז"ד ויהיו ויכעלים לפיך צעה חסך עשה צהם
חציון ירוניה לפני הקצ"ה רצש"ע אפילו צשעה שעושין
לדקה הכעלים צצני חסם שאינם ונהוגנים כדי שלא
יקבלו עליהם שכר ע"כ וחציון ז"ל (צ"צ פ' השוחפין)
רודף לדקה ינולא לדקה חציון רצ נחנן צר ילחק הקצ"ה
ונחליח לו צני חסם ונהוגנים לעשות להם לדקה כדי
לקבל עליהם שכר לאשוקי ונודרס רצח וכי ע"כ
ישער האדם קנעוה העני ונפקד צידו ונשלו טהן
לו ודצרט ונה צנ"ח צשם הרב ח"א זקני ז"ל כנב"ו
צחונרו חציון חסם עז לו צך ונסילות צלצצם וגו'
יעו"ש חציון חציון ז"ל לא נאלץ הקצ"ה כלי מחזיק
עוצה לישראל היינו ננולא לחסם ח"ה לך זכות חלף
עכיות פ' שונסדר לו וסכנא הגון ונשדר לו הקצ"ה
הרפואה קודם וכי והלדקה חלילנו כעוצדא דשנחולל
ואצנע דהוי יתצ"י חגודא דנכירא וחזו להסוף גצרה
וכי וכצרהים ד"ר עקיבא דחציון ליה כלדאי ציונא

פתח

תפתח את ידך לו והעצב העצבתי
וחקורו אשר יחקר לו וגו' . יל"ד
העצב הוא ונלסון ונשכון כנוו לא חסכב בעצונו
(צד"ל) (כחוצות ו"ו) העצב העצבתי צני טח
לו חציון חלף להספרנס כותמים לו צשם חלף
וחציון לו ליתן ונשכון וכי ויל"ד ככ"ל . חונס
לפרס עפ"י דצריהם ז"ל (צצא ונליעא ע"ה) חציון
יהודא חציון רצ חקור להלוח צלף עדים וכי . ופסקי
הרמב"ם ז"ל צפ"צ ונה"ע . והע"ו ח"ע ק"י פ' ח
חקור להלוח צלף עדים אפילו לת"ח חל"כ חלף
על הששכין . והנולוה צשטר ונסיבא יתח' . וכל חלף
צלף עדים עיבה ונשום ולפני עור לא חתן ונשכ
עכ"ל ונ"י ח"כא וידי דלח רמ"ח צחורייחא וז"ל ח
תפתח חלף והעצב העצבתי כלומר חקח וננוט ונש
על להלוחה . וק"ה ד' וחקורו אשר יחקר לו בגנעו
כחצ רונן להיח ונלה צשטר ור"ח של וחקורו אשר יח
לו בגנעויריא קסדי צליווך הסוללים חציון ונרונן כאן
הששטה חקטח . חו צסדי . חו צונשכון . חו צכח
ולא ונפרס בקרף צהריח חק חקטח חונשכון . ח
שצחיקך לפעעיים צשם לחסם לעשות חלוחתו צפרהסח
ע"ד חציון ז"ל (צ"צ ו"ג) ונאן דיו"ץ צל"ענה יו"ץ ח
הנוקס על כבוד הצריות כן כלע"ד :

נתון

נתון לו וגו' וחציון ז"ל (צצא ונליעא פ"ח)
חין לי חלף ונחנה ונרודס דלשון כחנה
דצר חסוב ונשנע . ונחנה ונעטת ונכין חס אי חס
ליתן לך ונחנה ונרודס חלמוד לונר נתון חתן וי
ע"כ יל"פ ע"ד שחנר הרצ הלדיק וכי **מסדירקא**
ז"ל חין ונענודין פרנס על הליצור חל"כ קופה
שרלים חלויס לו ונחוריו עדינו וי סגדל צעושר ונ
צן ונח וסורגל צכל יוס צכ' ויני לפדא כשיבא ע
צקף קעודתו כשעמוד צוין ונחל סלצקוף יצום ויכל
ליתן להעני כנודוה לו זה ח"ה לקעודה יחס צחונס
הגדל דציקודקי עכיות חח"ל וחל"כ חס"י ונציה חו
צעושר עד שונגיע לחכול ק' ויני לפדא וסבא לו ע
צקוף קעודתו וכי וז"ל חין ונענודין פרנס על הליצור
חל"כ וכי סנחגדל צעו"י עכ"ל חקודס והוא רח
צצצריהם ז"ל סחולרכו להסיר ונם על הנחנה ונעט
וחלף חציון חציון ז"ל חלף חציון חציון ז"ל חלף

לא חנשון כן לרי אליהם וגוי הייט שלא חנשון
 בדרך נזכות חכמים ונלונדה ועשיית ונעשו
 וחנשוחיו כונעסה קוף בעלמא זה בחייכ כן עדיו
 שני רעים וסוחסים שהיו צעיר אחת כונה פנים
 עשירים ונאוד ליונים כפרדו זה נזה וכסע אי לנרחקים
 ונחשקו קס הרבה יותר ונאוד ונאוד עד שנרוב
 עשרו צנה לו צנין חונה ונפואר ונכונה חדרים פונים
 ועשה לו קירה וסידות ונגדלים נאים ונאוד שאין
 דוגמתו בעולם ועוטה כל זה ללרבו שהיה עסקו
 מרובה ועצודה רבה וכסף והבז לרוב ואלוהות רבות
 עד שנחנאלאו כל החדרים והנגדלים עד שלא נשאר
 בהם ונקים פטי עד אחד ליונים נזכר השותף הנשאר
 כאן נהנה חצירו ונאור חלך והקטנו לחפש נחישט
 אחריו וכסע ונודכה למדינה עד שהגיע לננקומו וקבלו
 צמחם והרחו כל בית כמותו ונחשבו וצנין ונפואר
 נאוד ונייני ונגדלים הרבה ויחונה למרחו . ונרוב חנייתו
 ושהיה בלב קנאותו לא הספיק לנא לבית החדרה פניו
 רק ראה הצנין ונחון והצנין כל ונעשה היופי שבו
 וחנודו בלבו מיד חזר לביתו ונרוב הקנאה עשה גם
 הוא לעלמו צנין ונפואר צנגדלים רבים שיה צדוגונה
 נונק לצנין חצירו לא החסיר כל זה חונק לא היה
 לו צנה לנלחוחם כי לא היה עשיר כל כך וכשאר
 ריקנים ופטיים ליונים נזכר חצירו שצנרחקים ונאור
 חלך לי לרחות לחפש אחר חצירו ונה הוא עשה
 וכאשר צא ראה צנין ונפואר דוגמתו נונק לבניו ויחונה
 על זה וכאשר נכנס לפנים לרחות אס הנה וננולחם
 ראה שהם ריקים ודלים אור לחצירו לונה היה לך כיכ
 להוליא ולפזר כיכ על הצנין אחר שאין לך צנה לנלחוחם
 והננשל מוצן :

כי יקיתך אחיך וגוי או רעד אשר כנפסך וכי רש"י
 ז"ל אין הקסה חלף גירוי וכי עכ"ל ויל"ד נאי קולל
 צנה חונק אחת צילקוט פרסה ק"ו צי ונ"ד חד אור
 הקסה עושה (הייט שלא ידע אס יס צני"ז חיה
 עונק) וחד אור הקסה גירוי הייט סידוע שיש עונק
 ונחכוין להכעיס) וזה שפירש"י ז"ל אין הקסה חלף
 גירוי לשלול צנה דעת אחרת שפירש עושה ויל"ד ונח
 ליה לרש"י ז"ל ויליפ כי הנה רש"י ז"ל פירוש על רעד
 אשר כנפסך רעד זה אצד . והתרגום ונאר על רעד
 חצרך די כנפסך (הייט האוהב לך כנפסך) ויל"ד צנאי
 פליגי וכוכל לפרש דהא צהא חליא . רש"י ז"ל קצר
 דהקסה גירוי וננולח לא יכול לפרש דרעד הייט חצרך
 די כנפסך (הייט האוהב לך כנפסך) כי איד הוא
 אהבו כנפסו חלף ונחכוין ונחכוין להפילו לצור קחת
 ואין טובא גדול מזה רח"ל לזה פרש"י דרעד זה אצד :
 ואשר כנפסך אין פירושו החציב עלך חלף הייט דאצו

היה כנפסו הגם שהוא טובא לו חלף התרגום שנופרט
 רעד חצרך די כנפסך ע"כ קצירא ליה כנ"ד דהקסה
 טועה ופליגי צנחלקת הרנצ"ס ז"ל והמדרש והגהות
 ניינווי פרק וא"ו דהלכות וננח"ס דהרנצ"ס ז"ל קציר
 ליה הפילו אס אצו רשע ונחויב לכבדו והחולקי קציר
 להו דאס אצו רשע אמי ונחויב לכבדו (עי צניו צ"ד
 קיון ר"י ק"ח) הנה התרגום קצירה ליה כהרנצ"ס
 ז"ל ולזה לא ולי לפרש דרעד הייט אצד דא"כ איד
 יחנן שיחנר הכחצו ידך תהיה צו צראסונה להנחיתו
 חלף לריך לו לכבדו ולזה נהר וציאר דרעד הייט חצרך
 די כנפסך והקסה עושה חלף רש"י ז"ל קצירה ליה
 כהחולקים ז"ל אס כן פסיר ונפרט דרעד הייט
 אצד והקסה גירוי סנעתי (ולכאורה יל"ד הפילו אס
 חננר דרש"י קצירה ליה כהרנצ"ס ז"ל מ"ו רשאי
 להורגו מונה דגרסינן (סנהדרין דף פה) לכל אין הצנ
 כעשה עליה לא להכות אצו ולא לקללו חון ונעסיח
 ונדיח קטרי אמרה חרה לא תחנול ולא תכסה עליו ע"כ
 הרי דגם לנ"ד דחייב לכבד אצו רשע וכוכל ונקים
 נקית שאלי ויס לייטב ע"י צהרצ צית יוסף צורה דעה
 קיון ר"י ד"ה כתב הרנצ"ס וננח"ס חייב וכו' וע"ע
 ציננות דף כ"ב ע"ג חוספות ד"ה כשעשה חסודה וכו'
 והא דאמר צראשית רבה קדר לך לך פרסה ליע וינח
 חרם צחק וגוי הרשעים צחיהס קרויין נחיס וכו'
 ח"ל הקצ"ה לחצרה לך חני פוערד וכיבוד אצ ואס ולא אחר
 דצרו ונה צנ"ח) והסריתו לזה ונכחצי לא יונחו אצות על
 צנים הייט אין ונחיתין האצ על פי עדותו של הצנ ואס
 כדעת הרנצ"ס ז"ל ח"כ לונה לי האי קרא חיסוק ליה
 דאין ונחיתין אס האצ על פי עדות הצנ דח"כ תהיה
 יד העדים צו צראסונה להנחיתו והייט הצנ יהרוב אס
 אצו והרי לריך לו לכבדו חלף ודאי מוכח כדעת החולקים
 ז"ל ואס לא נאמר לא יונחו אצות על צנים הייט אונר
 דנחיתין האצ בעדות הצנ והצנ יהרוב אס אצו קנשנע
 לך הקרא דלא יונחו וגוי וזהו נונן הילקוט חד אור
 הקסה עושה וחד אור הקסה גירוי ה"ד לא יונחו אצות
 על צנים ע"כ סוכתו להוכיח וננקרא דלא יונחו אצות
 על צנים וכו' כדעת האונר דהקסה גירוי וכו' ע"כ .

שופטים

מי האים הירא ורך הלצצ וגוי חנור ז"ל (סועה
 ו"ד) . ר יוסף הגלילי חנור הירא ענצירות
 קצידו ולכך תלתה לו התורה לחזר על צית נכרס
 ואסה לכקות על החוריים צצזיל ענצירות קצידס טלח
 יצירי שהס צעלי ענצירה והרואה חזר חנור טננח צנה
 צית או נענע כרס או חרס אסה עכ"ל ויל"ד לפי
 דברי הירושלמי (עיין צננצ"ן פי ז') ז"ל וכולס לריבין
 להשיח